

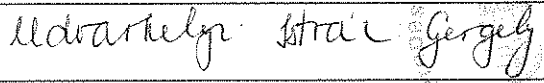

Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete

KPH/7913-11/2023

E l ő t e r j e s z t é s

3. napirendi pont

Javaslat kátyúkár fizetési felszólítás alapján történő megfizetésére

Ülés dátuma:	2023.11.30.	
Ülés típusa:	nyílt	
Mötv. 46. § (1) bekezdése alapján.		
Munkaterv szerint:	nem	
Előterjesztő:	dr. Udvarhelyi István Gergely jegyző	
<i>Az Önkormányzat és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 20/2019. (X.24.) önkormányzati rendelet 21. § (3) bekezdés f) pontjában kapott felhatalmazás alapján</i>		
Készítette, közreműködött:	dr. Gál Andrea Lakosságsszolgálati osztályvezető	ügyiratszám: KPH/7913/2023
Tárgyaló bizottság:	Pénzügyi, Ügyrendi és Fejlesztési Bizottság	
Nemzetiségi önkormányzat joga:	nem kell nyilatkoznia	
Szükséges szavazati arány:	egyszerű többség	
Kerepes, 2023.11.24.		Aláírások
dr. Udvarhelyi István Gergely jegyző		
A szükséges fedezet rendelkezésre áll / nem áll dr. Ivicz Mihály Zsolt Pénzügyi és Adóügyi Osztály vezetője		

Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete

Tisztelt Képviselő-testület!

Gaál Zoltán (továbbiakban: bejelentő) 2023. szeptember 4-én „Közúti hiba miatti anyagi kár keletkezése személygépjárműben” tárgyú bejelentésében előterjesztett kártérítési igényét – 146 349 Ft, azaz *Egyszáznegyvenhatezer-háromszáznegyvenkilenc forint* - a T. Képviselő-testület 2023. október 26-án nyílt ülésen tárgyalta, melyen nem ismerte el a bejelentő kártérítési igényét és nem támogatta a kár kétoldalú megállapodással történő rendezését.

A kártérítési igényt elutasító képviselő-testületi döntést követően a bejelentő tértivevényes postai küldeményként kézbesített, a Kerepesi Polgármesteri Hivatalba 2023. november 13-án érkeztetett fizetési felszólítással élt Kerepes Város Önkormányzata felé és felszólította az Önkormányzatot arra, hogy a fizetési felszólítás kézhezvételét követő nyolc (8) napon belül fizesse meg részére a helyi közút kezelői kötelezettség megszegésével okozott – számlákkal igazolt – kárát.

A fizetési felszólításban bejelentő - többek között - hivatkozik a *közúti közlekedésről* szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban: Kkt.) 34. §-a szerinti közút kezelői kötelezettségekre. E körben bejelentő részletesen kitért arra, hogy Kerepes Város Önkormányzata, mint a helyi közút kezelője, mely kötelezettségének nem tett eleget akkor, amikor a balesettel érintett útszakaszon nem helyezett ki sebességkorlátozó vagy hibákat jelölő figyelmeztető táblát és a megrongálódott közút kijavítására, valamint a közút forgalmának biztonságát veszélyeztető helyzet elhárítására sem tett intézkedéseket. Álláspontja szerint az Önkormányzat nem tanúsította a tőle elvárható – mentesülés érdekében szükséges - magatartást, mivel nem gondoskodott a közút biztonságos közlekedésre alkalmas állapotáról, így köteles a kátyú okozta kár polgári jog általános szabályai szerinti megtérítésére.

A bejelentő külön kitért arra is, hogy ő maga közlekedési szabályszegést nem valósított meg, 15-20 km/h-s sebességgel közlekedett egy olyan útszakaszon, ahol veszélyre figyelmeztető jelzés kihelyezése, sebesség- vagy súlykorlátozás, valamint útlezárás nem került elrendelésre. A bejelentő álláspontja szerint az Önkormányzat kártérítési felelősségét kizáró bejelentői felróható magatartás nem állapítható meg.

Tekintettel arra, hogy a fizetési felszólításban megjelölt fizetési határidő 2023. november 21. napja volt, a határidő lejártát megelőzően kérelmet terjesztettem elő a bejelentő felé arra hivatkozással, hogy a fizetési felszólításban foglaltak eldöntése a Képviselő-testület hatásköre. A kérelemben a Képviselő-testület következő ülését követő első napig kértem határidő hosszabbítást, melyet a bejelentő elfogadott.

A képviselő-testületi döntés meghozatalához szükséges és az ügy érdemi eldöntését szabályozó jogi környezet bemutatása:

A hatályos jogi szabályozás szerint a polgári jogi **kártérítési felelősségnek** négy alapvető, konjunktív feltétele van:

1. a *károkozás jogellenes* legyen,
2. a *magatartás felróható* legyen a károkozónak, és ezzel
3. *okozati összefüggésben*
4. a károsultnak *kára* következzen be.

1. A **jogellenességgel** kapcsolatban kiemelendő, hogy **nem akkor jogellenes az adott károkozás, ha valamilyen jogszabály azt tiltja, hanem fordítva: vélelmezendő a károkozó magatartás jogellenessége, tehát a károkozó magatartás általában jogellenes**, hacsak jogszabály az adott károkozást jogszerűnek nem minősíti.

Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete

A jogellenesség magából a kár okozásából következik, tehát maga a károkozás ténye megalapozza a jogellenességet.

Károkozó magatartásnak minősül jelen esetben: *a helyi közút biztonságos közlekedésre alkalmas állapotának helyi közút kezelő általi nem biztosítása* - sebességkorlátozó vagy hibákat jelölő figyelmeztető tábla kihelyezésének, valamint a megrongálódott közút kijavításának, valamint a közút forgalmának biztonságát veszélyeztető helyzet elhárításának elmulasztása.

2. A **felróhatóság** jogi értelemben szintén eltér a köznyelvi értelmezéstől, mert jogi értelemben akkor felróható valakinek a magatartása, **ha nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható.** A károkozó magatartásának megítélésénél a jog tehát egyfajta elvárhatóságot (zsinórmértéket) használ, aminek alapja a károkozóval tipikusan hasonló helyzetben lévőkkel szembeni társadalmi elvárás vagy követelmény.

Zsinórmérték/elvárható magatartás: a helyi közút kezelőitől elvárt - adott esetben a Kkt. és végrehajtási rendeletei szerinti közút kezeléséhez kapcsolódó kötelezettségek – magatartások, jelen esetben: *a helyi közút biztonságos közlekedésre alkalmas állapotának biztosítása* – szükség szerint sebességkorlátozó vagy hibákat jelölő figyelmeztető tábla kihelyezése, a megrongálódott közút kijavítása, a közút forgalmának biztonságát veszélyeztető helyzet elhárítása.

A felróható magatartás megállapítása körében a bíróság tehát egy kátyú okozta kár megtérítése iránt indított kártérítés megítélése esetén azt vizsgálja, hogy mi lehet a jogos elvárás az útkezelőtől. Jogi álláspontunk szerint a jogos elvárás jelen esetben a Kkt. és végrehajtási rendeleteinek fentebb is említett kötelezettségei.

3. Az **okozati összefüggés** jogi használatban szintén sajátos értelemmel bír: **az összefüggés csak a tipikus okozatok esetében állapítható meg.** A bíróság e körben tehát azt vizsgálja, hogy általában milyen következményekkel szokott járni egy adott magatartás?

Okozati összefüggés körében jelen esetben tehát az vizsgálendő, hogy a rossz minőségű út, útburkolati hiba – kátyú - miatt a személygépjármű olajteknője kilyukadhatott-e.

Az okozati összefüggések eldöntésére a bíróság gyakran szakértőt rendel ki, amely eljárási cselekmény mind a per költségét, mind az eljárás időtartamát jelentősen megnövelheti.

4. A **kár** jelen esetben a kilyukadt olajteknő, valamint a működésképtelenné váló személygépjármű elszállításával keletkezett vagyoni hátrány.

A bírósági eljárás során a károsultnak (jelen esetben a bejelentőnek) kell bizonyítania a kárt (és annak mértékét) és az okozati összefüggés fennállását. A károkozónak (jelen esetben az **Önkormányzatnak**) pedig **azt kell bizonyítania, hogy magatartása nem volt jogellenes**, azaz jogelleneséget kizáró ok állt fenn **vagy azt, hogy magatartása jogellenes volt ugyan, de nem volt felróható.**

Mivel tehát a törvény vélelmezi a károkozás jogellenességét és a felróhatóságot, ezért a **károkozó Önkormányzat akkor mentesül a felelősség alól, ha e két vélelmet megdönti.**

Fontos kiemelni ugyanakkor azt is, hogy a károkozónak nem kell megtéríteni a kárnak azon részét, amely abból származott, hogy a károsult a kár elhárítása, illetőleg csökkentése érdekében nem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. E körben a bíróság azt vizsgálja, hogy a bejelentő eleget tett-e

Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete

kármegelőzési, kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettségének, azaz az útviszonyoknak megfelelő sebességgel hajtott-e, a baleset bekövetkeztét követően tovább haladt-e a személygépjárművel és ezzel további kár merült-e fel stb.

E körben a bejelentő nyilatkozata mellett szakértő kirendelése valószínűsíthető. Amennyiben a szakértő azt állapítja meg, hogy az olajteknő kilyukadása 15-20 km /h sebesség mellett nem lyukadhatott ki és a bejelentő nagyobb sebességgel haladt, a bíróság dönt a jogellenesség és felróhatóság mellett az Önkormányzat által megtérítendő kár mértékéről.

A fentiekben kifejtettek alapján jogi álláspontunk szerint az Önkormányzat kétséget kizáróan nem mentesíthető a felelősség alól, a kártérítési felelősség feltételei fennállnak.

Mindezek miatt a költséges és hosszadalmas bírósági eljárás lefolytatása helyett javasoljuk a T. Képviselő Testületnek, hogy a bejelentő által előterjesztett kártérítési követelést (146 349 Ft, azaz Egyszáznegyvenhatezer-háromszáznegyvenkilenc forint) elsősorban a kötelező vagyonszociális terhére, másodsorban – amennyiben a kötelező vagyonszociálisból nem kifizethető – úgy saját költségvetése terhére fizesse ki.

.../2023. (XI.30.) Kt. határozati javaslat:

Kerepes Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy dönt, hogy Gaál Zoltán bejelentő kátyú okozta kártérítési követelését elsősorban kötelező vagyonszociális terhére, másodsorban saját költségvetése terhére a fizetési felszólításban foglaltak szerint megfizeti.

Határidő: Döntés követően haladéktalanul

Felelős: dr. Udvarhelyi István Gergely jegyző

Kerepes, 2023. november 24.

dr. Udvarhelyi István Gergely s.k.
jegyző